

Vatamari corporale produse in accidente rutiere

Studiu stiintific elaborat de
Societatea Romana de Medicina Legala

Rolul medicinei legale

- Este o ramura a medicinei cu menire profund sociala
- Actele medico-legale elaborate de catre retea de medicina legala privind partile vatamate in accidente rutiere sunt destinate incadrarii penale a faptei, conform celor trei articole de lege din Codul Penal: 193, 194 si 196.
- Răspunderea civilă delictuală reprezintă o sancțiune materială care are scopul de a compensa prejudiciul creat și a asigura condițiile necesare unei dezvoltări normale a relațiilor sociale.
- Ar fi optim ca în ceea ce privește vătămarea corporală să se disocieze juridic aspectul penal al infracțiunii de aspectul civil pentru o corectă recompensare a suferinței partilor vatamate și în consecință a cuantumului despăgubirilor

Art. 193 Lovirea sau alte violențe

(1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

Art 194. Vătămarea corporală

(1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:

a) o infirmitate;

b) leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;

c) un prejudiciu estetic grav și permanent;

d) avortul;

e) punerea în primejdie a vieții persoanei,

se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Art 196. Vătămarea corporală din culpă

(1) Fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 1349 Cod Civil (C.C.) Răspunderea delictuală:

(1) Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane.

(2) Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire **răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.**

(3) În cazurile anume prevăzute de lege, o persoană este obligată să repare prejudiciul cauzat de fapta altuia, de lucrurile ori animalele aflate sub paza sa, precum și de ruina edificiului.

(4) Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defecte se stabilește prin lege specială.

Barem în vederea stabilirii cuantumului despăgubirii în cazul traumatismelor suferite în accidente rutiere

Principii generale de calcul

1. Leziunea traumatică inițială, pentru care s-a acordat un punctaj derivat direct din numărul de zile de îngrijiri medicale, prin realizarea unui factor de corecție de $1/5$, urmată de rotunjirea în minus a valorii minime din barem și rotunjirea în plus a valorii maxime. De exemplu, dacă pentru leziunea X ar fi fost necesare 12-14 ZIM, prin împărțire la 5 s-a ajuns la 2,2-2,4, ceea ce prin metodele de rotunjire sus-menționate a făcut ca în barem să se pună valorile 2-3.
2. Complicații posttraumatice (CP) - sunt acele complicații imediate/acute sau cronice dar care beneficiază de recuperare terapeutică.
3. Consecințe posttraumatice permanente – se referă la acele complicații care nu se pot vindeca cu restitutio ad-integrum, sau necesită o perioadă extrem de mare pentru obținerea unor rezultate pozitive. În principiu leziunile de acest tip duc la consecințe posttraumatice ce sunt încadrabile fie în categoria sechelelor fie a unor situații din art 194 CP (prejudiciu estetic permanent, infirmitate), fie determină invaliditate.

Punctajul cuantifică gradul în care este afectată capacitatea individului de a funcționa normal în societate/mediu familial.

În cazul leziunilor multiple, s-a preferat metoda sumării leziunilor, cu următoarele precizări:

- o Valoarea totală nu poate depăși valoarea corespunzătoare stării vegetative persistente - SVP - (oricât de multe leziuni ar avea victima, ele însumate nu pot fi mai severe decât starea vegetativă persistentă, cu excepția evident a decesului)
- o Valoarea din barem pentru SVP este 200.
- o În cazul în care o anumită leziune traumatică generează mai multe complicații, în calcul se va lua strict punctajul complicației (CP) cu numărul maxim de puncte. De exemplu, dacă leziunea traumatică X a dus la pseudartroză (25 ZIM) și osteomielită (40 ZIM), în calcul se va lua doar punctajul corespunzător osteomielitei.
- o În cazul în care o anumită leziune traumatică generează mai multe consecințe posttraumatice permanente, în calcul se va lua strict punctajul celei mai severe (CPP)
- o În cazul în care o anumită leziune traumatică generează atât CP cât și CPP, în calcul vor fi incluse LT și punctajele pentru CP și CPP cu severitatea maximală
- o În cazul în care victima are mai multe LT, se vor suma valorile LT+CP+CPP pentru fiecare leziune în parte, fără însă ca valoarea totală să treacă de cea a SVP.

1	2	3	4	5	6	7
Leziune traumatică Tegument	Subtip	Punctaj LT	Complicații posttraumatice (CP)	Punctaj LT pentru CP	Consecințe posttraumatice permanente (CPP)	Punctaj LT pentru CPP
Echimoză	sub 3 cm ²	0				
	3-10 cm ²	0-0,5				
	>10cm ²	0-0,5				
Hematom	subcutanat mic (sub 5cm ³) ce nu necesită evacuare chirurgicală	0-0,5	suprainfectare	1,5-2		
	subcutanat relativ voluminos nu necesită evacuare chirurgicală	0-0,5	calcificare	1		
	unic sau multiple ce necesită intervenție chirurgicală	1-1,5				
Excoriații	liniare sau eroziuni superficiale pe suprafețe < 5cm ²	0-0,5	suprainfectare	0,5-1		
	liniare multiple sau eroziuni pe suprafețe întinse (peste 5cm ²)	0,5-1				
Plagă înțepată, tăiată tăiată-înțepată	plaga unică cu interesarea tegumentului și țesutului subtegumentar,	1-1,5	hemoragie masivă (necesitând transfuzii)	1-3		
	cu interesarea tegumentului și țesutului subtegumentar, multiple	1,5-3		0,5-2		
	cu interesarea țesuturilor subiacente (mușchi tendoane aponevroze)	2-3	infecțare			

1	2	3	4	5	6	7
Leziune traumatică	Subtip	Punctaj leziuni traumatice	Complicații posttraumatice (CP)	Punctaj CP	Consecințe posttraumatice permanente (CPP)	Punctaj LT pentru CPP
Fracturi vertebrale toraco-lombare	Tasare corp vertebral (A1)	2-3	Întârzieri în consolidare Pseudartroză Necesitate reintervenție chirurgicală de orice cauză Infecții asociate de țesuturi moi Infecții osoase Hemoragii medulare	4-6 4-6 4-6 3-4 6-8 4-6	Sechele osoase, coloană cervicală, ușoare	0-10
	Despicare corp vertebral (A2)	3-4			Sechele osoase, coloană cervicală, moderate	10-20
	Cominuție corp vertebral (A3)	6-8			Sechele osoase, coloană cervicală, severe	20-40
	Leziune coloană anterioară și posterioară, predominant ligamentară (B1)	8-10			Sechele osoase, coloană toracală, ușoare	0-5
	Leziune coloană posterioară, predominant osoasă (B2)	8-10			Sechele osoase, coloană toracală, moderate	5-10
	Leziuni prin hiperextensie/ forfecare cu ruptură discală (B3)	8-10			Sechele osoase, coloană toracală, severe	10-20
	Leziuni de tip A cu rotație (C1)	10-12			Sechele osoase, coloană lombară, ușoare	0-10
	Leziuni tip B cu rotație (C2)	10-12			Sechele osoase, coloană lombară, moderate	10-20
	Leziuni specifice: în felie și oblică (C3)	10-12			Sechele osoase, coloană lombară, severe	20-30

Leziuni vertebrale cervicale	Fractură apofize transverse, spinoase, articulare	2-5			Tetrapareză, cu posibilitatea deplasării cu sau fără sprijin, cu o utilizare acceptabilă a membrilor superioare și cu control sfincterian păstrat	25-30
	Fracturi izolate de C1	12-14			Tetrapareză, cu posibilitatea deplasării, cu tulburări de sensibilitate sau spasticitate	30-45
	Instabilități atlantoaxoidiene fără fractură	10-14			Tetrapareză, cu imposibilitatea deplasării fără sprijin, cu tulburări de sensibilitate	45-60
	Luxație rotatorie atlantoaxială	8-16			Tetrapareză, cu imposibilitatea deplasării fără sprijin, cu tulburări sfincteriene	60-80
	Fracturi odontoide	12-18			Parapareză incompletă, ce permite mersul fără sprijin, fără tulburări de sensibilitate sau sfincteriene	15-20
	Fractura spânzuratului tip I	8-12			Parapareză incompletă a membrilor inferioare ce permite mersul cu sprijin, fără tulburări sfincteriene	20-35
	Fractura spânzuratului tip II-III	12-18			Parapareză incompletă asociată cu spasticitate, dar fără tulburări sfincteriene	35-50
	Leziuni ligamentare coloană cervicală, gr I-II	4-6			Paraplegie incompletă, cu dificultăți în mers, asociate cu hipo/hipertonie marcată, hipo sau anestezie, cu tulburări sfincteriene ce pot fi minimize prin exerciții	50-65
	Leziuni ligamentare coloană cervicală, gr III-IV	6-10			Paraplegie completă, cu anestezie și tulburări sfincteriene refractare la exerciții de recuperare	65-75
	Fracturi cervicale prin compresie	12-16			Sindrom Brown-Sequard	20-40
	Fracturi cervicale prin flexie	12-16			Tulburări senzitive izolate de origine medulară	10-20
	Fracturi ale fațetelor, coloana cervicală, fără deplasare importantă	8-12			Tulburări ale funcțiilor vegetative (micțiune, funcție sexuală, defecație)	Vezi barem leziuni abdominale și urogenitale
	Fracturi ale fațetelor, coloana cervicală, cu deplasare	14-18				
	Fracturi cervicale prin explozie	14-16				

1	2	3	4	5	6	7
Leziune traumatică	Subtip	Punctaj LT	Complicații posttraumatice	Punctaj CP	Consecințe posttraumatice permanente	Punctaj CPP
Humerus proximal	fractură extraarticulară, mono-focală, A1.1, A1.2	7-8	<p style="text-align: center;">Infecții</p> <p style="text-align: center;">Osteonecroză cap humeral</p> <p style="text-align: center;">Maluniune, tratată chirurgical</p> <p style="text-align: center;">Maluniune, tratată conservator</p> <p style="text-align: center;">Non-uniune, tratată conservator</p> <p style="text-align: center;">Non-uniune, tratată chirurgical</p> <p style="text-align: center;">Osteonecroză trohiter/trohin, simptomatică</p>	<p style="text-align: center;">2-3</p> <p style="text-align: center;">6-7</p> <p style="text-align: center;">6-7</p> <p style="text-align: center;">2-5</p> <p style="text-align: center;">7-8</p> <p style="text-align: center;">6-7</p> <p style="text-align: center;">8-9</p>	<p style="text-align: center;">Redoare scapulo-humerală</p> <p style="text-align: center;">Dureri intense, non-responsive la tratament, secundare unei complicații posttraumatice</p> <p style="text-align: center;">Afectarea funcției scapulo-humerale</p>	<p style="text-align: center;">5-15</p> <p style="text-align: center;">10-15</p> <p style="text-align: center;">Vezi tabelul</p>
	fractură extraarticulară, mono-focală, A1.3	9-10				
	Fractură extraarticulară unifocală, cu impactare metafizară (A2)	9-10				
	Fractură col chirurgical humerus, fără impactare metafizară (A3), tratat chirurgical	8-9				
	Fractură col chirurgical humerus, fără impactare metafizară (A3), tratat conservator	9-10				
	Fractură extraarticulară bifocală, cu impactare metafizară (B1), tineri	8-9				
	Fractură extraarticulară bifocală, cu impactare metafizară (B1), tineri	9-10				
	Fractură extraarticulară bifocală, fără impactare metafizară (B2)	9-10				
	Fractură extraarticulară bifocală asociată cu luxație scapulo-humerală (B3)	10-11				
	Fractură articulară cu deplasare minimă (C1), tratată chirurgical	9-10				
	Fractură articulară cu deplasare minimă (C1), tratată conservator	10-11				
	Fractură articulară cu deplasare și impactare (C2)	11-13				
	Fractură articulară+luxație (C3)	11-13				

Humerus distal	Fractură extraarticulară cu smulgere apofizară (A1)	5-6	Osificare heterotopică, tratament funcțional Osificare heterotopică, tratament chirurgical Neurapraxie n.ulnar Axonotmesis n.ulnar Neurotmesis n.ulnar Infecție	2-3 3-4 4-5 6-10 12-16 2-3	Redoare cot semnificativă reziduală Limitarea mișcărilor	10-15 Vezi barem cot
	Fractură extraarticulară, metafizară simplă (A2)	6-9				
	Fractură extraarticulară metafizară cominutivă	9-10				
	Fractură articulară parțială latero-sagitală și medio-sagitală (B1, B2)	6-8				
	Fractură articulară parțială, frontală (B3)	7-9				
	Fractură articulară totală (C1, C2, C3)	14-18				
Cot	Entorsă	1-2	Neurapraxie n.ulnar Neurapraxie n. median Fracturi asociate Sindrom de compartiment	4-5 4-5 Vezi barem 4-5	Osificare heterotopică simptomatică Redoare cot semnificativă reziduală Limitarea mișcărilor	3-5 10-15 Vezi barem
	Subluxație	1-2				
	Luxație incompletă	1-3				
	Luxație completă (3A, 3B)	1-3				
	Luxație completă (3C)	2-4				

Evaluarea mobilității restante la nivelul cotului

Mișcările normale la nivelul articulației cotului pot fi afectate prin:

- Limitarea mișcărilor articulare pasive, cauzate de leziuni articulare sau periarticulare, retracții musculare, bride cicatriceale cutanate
- Scăderea forței musculare
- Retracții musculare

Bride cicatriceale cutanate

Laxități sau instabilități articulare

La nivelul cotului trebuie evaluate două tipuri de mișcări: flexie-extensie și prono-supinația (asociată cu mișcările din articulația pumnului). Flexia se efectuează în mod normal între 0 și 150° iar extensia trebuie să fie apropiată de 0.

Pentru calculul mobilității reziduale se utilizează tabelul de mai jos, datele fiind introduse în formula $I=F+E/2$:

Exemple de calcul: (1) restant pacientul are o mobilitate a cotului între 30 și 90 grade. Prin urmare extensia este de 30 de grade și flexia maximală de 100. Punctajul va fi $I=5+4/2=7$

Flexie					
Unghi de flexie maximală	Punctaj	Unghi de extensie maximală	Punctaj	Anchiloză la...	Punctaj
150	0	150	40	150	40
145	0	145	40	145	40
140	0	140	40	140	40
135	0	135	40	135	40
130	1	130	38	130	38
125	1	125	36	125	36
120	2	120	34	120	34
115	2	115	31	115	32
110	3	110	27	110	29
105	4	105	31	105	25
100	5	100	19	100	22
95	6	95	16	95	19
90	8	90	22	90	18
85	11	85	13	85	18
80	13	80	12	80	18
75	12	75	11	75	18
70	14	70	10	70	19
65	14	65	10	65	19
60	15	60	9	60	20
55	17	55	8	55	21
50	18	50	7	50	21
45	18	45	6	45	22
40	20	40	6	40	23
35	22	35	5	35	25
30	25	30	4	30	27
25	26	25	3	25	28
20	27	20	2	20	28
15	28	15	1	15	28
10	28	10	0	10	28
5	28	5	0	5	28
0	28	0	0	0	28

1	2	3	4	5	6	7
Leziune traumatică	Subtip	Punctaj leziuni traumatice	Complicații posttraumatice (CP)	Punctaj CP	Consecințe posttraumatice permanente (CPP)	Punctaj LT pentru CPP
Tibie+peroneu proximal	De cap peronier (A11)	10-11	Leziuni vasculare – a. sau v. poplitee Leziuni nervoase (nerv peronier) Calus vicios necesitant de reintervenție Instabilitate ligamentară, necesitantă de reintervenție Gonartroză posttraumatică, necesitantă de reintervenție Trombembolism pulmonar	2-3 Vezi barem 5-6 5-6 5-6 3-4	Vezi CPP genunchi	
	De tuberozitate tibială fără deplasare (A12)	11-12				
	De tuberozitate tibială, cu deplasare (A12)	12-14				
	Izolată de spină tibială	10-11				
	De eminență intercondiliană (A13)	12-14				
	Extraarticulară. Metafizară simplă sau cominutivă (A2, A3)	15-18				
	Articulară parțială (B1, B2, B3)	18-20				
	Articulară totală simplă și metafizară simplă (C1)	19-22				
	Articulară totală simplă, metafizară cominutivă (C2)	20-24				
	Articulară totală, cominutivă (C3)	22-26				

Amputații

În cazul în care pacientul prezintă mai multe consecințe posttraumatice permanente și leziuni posttraumatice, există posibilitatea ca valorile obținute prin sumarea punctajelor să treacă de cele corespunzătoare unor amputații. Prin urmare, în aceste cazuri trebuie utilizate niște punctaje maxime, după cum urmează:

	Punctaj
Amputație membru superior, la nivelul brațului sau scapulei humerale	70
Amputație membru superior, la nivelul cotului sau antebrățului	65
Amputație membru superior, la nivelul pumnului	60
Amputație deget	20 (30 pentru police)
Amputație falangă distală	15
Amputație membru inferior, la nivelul centurii pelvine sau femurului	65
Amputație membru inferior, la nivelul genunchiului sau a gambei	60
Amputație membru inferior, la nivel maleolar/picior	55
Amputație deget/falangă	15
Amputație ureche	20+ prejudiciu estetic
Amputație nas	20-30

CONCLUZII

Medicina legala:

- Consultant stiintific
- Pozitie neutra

Retea nationala de evaluare

Apreciere justa si completa a

prejudiciilor suferite in accidental rutier:

- acute – respectiv leziunile traumatice
- consecintele posttraumatice
definitive

Barem complet al leziunilor traumatice si
al posibilelor consecinte posttraumatice,
pe aparate si sisteme

Punctaj intre 0 si 200.

